

Antwoord

van Gedeputeerde Staten

op vragen van

C.N. de Jager (CU&SGP), M.A.C. de Haan (CDA) en A.A.M. van der Hoeven (PvdA)
(d.d. 11 mei 2021)

Nummer
3756

Onderwerp
Aankoop aandelen Stedin Groep door gemeenten in Zuid-Holland

Aan de leden van Provinciale Staten

Toelichting vragensteller

De totale investeringen door Stedin Groep in de energietransitie voor Stedin lopen naar verwachting op tot 7 miljard euro of meer in 2030 (zie bijlage persbericht 1-4-21). Om de komende jaren de energietransitie goed te stroomlijnen heeft Stedin Groep een kapitaalbehoefte van 750 miljoen euro tot 1 miljard euro tot 2030. Stedin Groep legt voor de korte termijn een kapitaalvraag van 200 miljoen euro voor aan haar aandeelhouders. Aandeelhoudende gemeenten kunnen individueel intekenen voor de cumulatief preferente aandelen.

Ondergetekenden stellen aan het college van Gedeputeerde Staten de volgende vragen:

1. *Klopt het dat Stedin Groep heeft aangeklopt bij gemeenten in Zuid-Holland om een kapitaalinjectie te doen en zo ja, in welke vorm kan een gemeente een kapitaalinjectie geven?*

Antwoord

Stedin legt een uitgifte van cumulatief preferente aandelen aan al haar 44 aandeelhouders voor om op in te tekenen. Een groot deel van de Zuid-Hollandse gemeenten is aandeelhouder van Stedin. Het kopen van preferente aandelen is dus de enige vorm waarop gemeenten een kapitaalinjectie kunnen geven.

2. *Bent u als toezichthouder op de hoogte gesteld van deze vragen vanuit Stedin richting die gemeenten, hetzij door Stedin Groep hetzij door gemeenten?*

Antwoord

In onze ambtelijke gesprekken met gemeenten is dit bij sommige aan bod gekomen. Verder zijn wij als toezichthouder niet op de hoogte gesteld door Stedin.

3. *Wat zou voor u als toezichthouder een (financiële) grens zijn waarom die gemeenten niet zouden moeten/mogen investeren in Stedin Groep?*

Antwoord

De gemeenteraad is de eerste verantwoordelijke om te zorgen dat de begroting structureel in evenwicht is. Welke beleidskeuzes de gemeente daarvoor maakt is aan haar zelf en niet aan de toezichthouder. Als financieel toezichthouder beoordelen wij of de begroting van een gemeente structureel in evenwicht is. Zolang naar ons oordeel dit het geval is, mengen wij ons niet in de beleidskeuzes van gemeenten. Het al dan niet kopen van preferente aandelen van Stedin is dus een beleidskeuze van de gemeente zelf. Als toezichthouder raden wij gemeenten aan om hierbij de ontwikkeling van de schuldquote en solvabiliteit in het achterhoofd te houden. Hier zijn geen normen voor.

4. *Aan welke regelgeving hebben die gemeenten zich te houden als het gaat om investeren in bedrijven (mogelijk d.m.v. aandelen)? Hoe kijkt u in dat kader aan tegen de wet FIOD ('beleggen is geen normale publieke taak, hooguit een tijdelijke activiteit wanneer een overheid meer geld 'in kas' heeft dan voor de gewone bedrijfsvoering op dat moment nodig is') en de wet HOF ('gemeenten dienen financieel risicomijdend te handelen')*

Antwoord

Bij het afwegen om al dan niet preferente aandelen van Stedin te kopen, moeten gemeenten rekening houden met de daarvoor geldende kaders. De Wet fido, de Uitvoeringsregeling Fido en de Regeling Uddo gaan over financiering van decentrale overheden en niet over kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen die de gemeente doet in verband met haar publieke taak. Het is aan gemeenten zelf om te bepalen of het kopen van preferente aandelen van Stedin een publieke taak betreft en wat de daarbij behorende risico's zijn. Wij als toezichthouder hebben hier geen toetsende rol in. Wel dienen, volgens het Besluit begroting en verantwoording, kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen afzonderlijk zichtbaar gemaakt te worden op de balans.

5. *Heeft u inmiddels signalen gekregen dat gemeenten in Zuid-Holland voornemens zijn aandelen te kopen van Stedin Groep en zo ja, is daar dan overleg over geweest met u als toezichthouder en zo nee, waarom niet?*

Antwoord

Ja als toezichthouder hebben we deze signalen ambtelijk ontvangen. Gesprekken hierover hebben voornamelijk betrekking op het effect hiervan op het structureel en reëel evenwicht.

6. *Welke doorwerking gaat een dergelijke investering in Stedin Groep hebben op de haalbaarheid en betaalbaarheid van de energietransitie voor de inwoners van die gemeenten? Valt dat ook onder uw toezichthoudende rol?*

Antwoord

Aleen als de aankoop van aandelen en de financiering daarvan leidt tot structurele nadelen in de exploitatie van de gemeente, heeft de provincie hier als financieel toezichthouder een rol in. Het betreft hier een beleidskeuze van gemeenten waarvoor zij dekking moet vinden. Het effect op het structureel saldo hangt af van de te ontvangen dividenden en rente ontwikkelingen.

